

МОРЯ УКРАЇНИ (продовження, ст. 52-60)

IV. ДЕЯКІ ДОДАТКОВІ ДАНІ ПРО ЧОРНЕ МОРЕ

А. Чорне море, що омиває південь України, є важливе тим, що сполучає Україну морськими шляхами з цілим світом. Ось назви міст - головних чорноморських портів на українському узбережжі: Одеса, Миколаїв, Херсон - розташовані на материку [mainland]; Євпаторія, Севастопіль, Ялта, Феодосія Керч - на півострові Крим; Анапа і Новоросійськ - на Кубанщині, яка не належить до території сучасної України.

Б. Північнозахідна частина Чорного моря є особливо важливою для України: тут є дуже широка, хоч і мілка Одеська затока і найбільші порти - Одеса, Миколаїв, Херсон.

В. Тут є багато лиманів. Вони бувають відкриті (які виходять просто до моря) і закриті (відокремлені від моря суходолом). До відкритих належить Дністровий, Бузький і Дніпровий лимани, а до закритих - Кальницький і Хаджибейський лимани.

Ріка Дунай творить при вході до моря трикутниковий [triangular] лиман-дельту [delta].

В закритих лиманах Чорного моря (тобто в прибережних його озерах) вода набагато більш засолена, ніж у самому морі, через те, що вода нікуди не випливає, виносячи сіль, а скоро випаровується, лишаючи сіль на дні. Тут добувають сіль і використовують довколишні ґязі [soils] для лікування.

Г. Тут є декілька піщаних кіс [spits or sand bars] або так званих пересипів (якщо вони подовгасті), які були створені річковими і морськими відкладами [deposits]. Тендерівська коса є найбільшою такою чорноморською косою.

- Г. Внаслідок розмивання берега морем тут виступають ще малі і низькі піщані острівці, як н. п. Березань, Довгий, Джарилгач і Зміїний.
- Д. Кримський півострів є єдиним великим півостровом в Чорному морі. Його крайня східна частина зветься Керченським півостровом. Напроти нього, на Кубанщині лежить Таманський півострів.

Вправи

ім'я та прізвище студента

I. Дайте відповідь на запитання:

1. Знайдіть на мапі материкові порти України, що лежать в північно-західній частині Чорного моря. Як вони називаються? _____

2. Де на Україні знаходяться найбільші порти? _____
Де знаходиться Одеська затока? _____

3. Знайдіть на мапі Дніпровий лиман. Чому він такий широкий, і в чому його важливість? _____

4. Які є інші важливі лимани Чорного моря? _____

5. Які є на Україні піщані коси? Назвіть найбільші з них. _____

6. Чи є на Україні піщані островці? Які саме? _____

7. Як зветься великий півострів в Чорному морі і його східня частина? _____

8. Назвіть головні порти на Кримському півострові _____

9. Назвіть головні порти на Кубанщині _____

10. Чому, як ви думаєте, є так важливо, що Україна сполучена з
рештою світу через море? _____
